

ปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ
ที่มีผลต่อประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

Encouraging Factors about Knowledge of Qualified Public
Health Officers Affecting the Effectiveness of Self-Precautionary
Behaviors Regarding Coronavirus Disease 2019 of People in
Si Samrong District, Sukhothai Province

บทคัดย่อ

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ของประชาชน ที่ได้รับส่งเสริมองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ ที่มีผลต่อประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ปัจจัยด้านคุณภาพในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชนที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีประสิทธิผลของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีผลต่อ ประสิทธิผลพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.75 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.75 อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม/เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 31.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 33.75 และพบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงน้อยกว่า/เท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.00

ระดับปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพด้านกระบวนการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมีคุณภาพสูงและด้านคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิผลพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ (ด้านคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนหลัง

การเป็นโรคและด้านการป้องกันตนเองจากการเป็น และ (ด้านกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้) ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถร่วมกันทำนาย ประสิทธิภาพของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้ ร้อยละ 44.3อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้, ส่งผลต่อ, ประสิทธิภาพของพฤติกรรมการ ป้องกันตนเอง

Abstract

Implementation of this research It is a quantitative research and quality research with a descriptive research method. To study the factors promoting the body of knowledge of qualified health workers Affecting the effectiveness of self-defense behavior from corona virus 2019infection of people in Si Samrong District Sukhothai Objectives: 1)To study personal factors such as sex, age, education, occupation, income of the people who received quality knowledge promotion that affect the effectiveness of the prevention behavior of corona virus 2019 in Si Samrong District. Sukhothai.2)To study the knowledge-promoting factors of qualified public health officials, i.e. factors in the process of promoting the body of knowledge, quality factors in disseminating knowledge about coronavirus disease 2019 to the public, affecting viral infection prevention behaviors. corona 2019 productive people Si Samrong District. Sukhothai.3)To study the recommendations Factors promoting the body of knowledge of public health officials affecting The effectiveness of the prevention behavior of corona virus 2019 infection among people in Si Samrong District. Sukhothai.

The study results showed that most of people were female, accounted for 70.75%. Their age was in the range of 40 - 49 years, accounted for 31.75%. In term of occupation, most of them carry on an agriculture/farmer, accounted for 31.00 %. Their education are at high school education/vocational certificate, accounted for 33.75% and their average monthly income was in the range of less than/equal to 5,000 baht, accounted for 31.00%.

Encouraging factors about knowledge of qualified public health officers on knowledge management process were at a high quality level and dissemination of knowledge aboutCoronavirus Disease 2019 were at a high quality level. Different

individual factors including, age, occupation, and monthly income have statistically significant resulting in the different effectiveness of the precautionary behaviors regarding Coronavirus Disease 2019 of people of Si Samrong District, Sukhothai at 0.05.

Encouraging factors about knowledge of qualified public health officers (Quality of dissemination of knowledge about Coronavirus Disease 2019) i.e. post-illness action and self-precautionary from illness and (knowledge encouraging process) consist of learning management process and information technology were able to jointly predict the effectiveness of the precautionary behaviors regarding Coronavirus Disease 2019 of people in Si Samrong District, Sukhothai Province at 44.3% with statistically significant at 0.05.

Keywords: Encouraging Factors about Knowledge, Affecting, Effectiveness of Self-Precautionary Behaviors

1. บทนำ

การส่งเสริมองค์ความรู้ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้มีองค์ความรู้ในด้านการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น ต้องอาศัยวิธีการการบริหารจัดการองค์ความรู้ ไปสู่จุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลครบถ้วน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ นั้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคนและการพัฒนางานไปพร้อม ๆ กัน หน่วยงานหรือองค์กรเมื่อนำกระบวนการจัดการความรู้ ไปเป็นเครื่องมือใช้อย่างเป็นระบบ มียุทธศาสตร์ จะช่วยทำให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้น ทั้งระดับองค์กร และระดับบุคคล ส่งผลให้เกิดการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาองค์กรต่อไป

หน่วยบริการสาธารณสุข ถือว่าเป็นหน่วยงานของภาครัฐ การนำกระบวนการจัดการความรู้ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรของหน่วยบริการสาธารณสุข การพัฒนาองค์กร และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพียงอย่างเดียวอาจไม่ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลครบถ้วน เนื่องจากจุดมุ่งหมายสูงสุดของหน่วยบริการสาธารณสุข คือ การมีระบบบริการที่เป็นเลิศ และประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ดังนั้น กระบวนการจัดการความรู้ของประชาชน จึงมีความสำคัญ เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากโรคได้ดีและลดภาระการเจ็บป่วยลงได้ และลดภาระงานของหน่วยงาน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกที่ 3 (ประพนธ์ ผาสุกยี่ต, 2547 อ้างถึงใน พระพนมภรณ์ ฐานิสสร และคณะ, 2563, หน้า 197)

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกที่ 3 ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมีการระบาดไปในหลายประเทศทั่วโลก ผู้ติดเชื้อรายใหม่จำนวน 437,842 รายต่อวันทำให้มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจำนวนมาก และอยู่ในระหว่างรักษาในโรงพยาบาลกว่า 270,000 รายทั่วประเทศ จึงทำให้บุคลากรทางการแพทย์มีโอกาสติดเชื้อจากผู้ป่วย ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน -7 กรกฎาคม 2564 พบบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อ จำนวน 1,064 ราย ส่วนใหญ่ติดจากการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจากภาระงานจำนวนมาก ทำให้เหนื่อยล้า รวมทั้งมาจากการที่ผู้ป่วยปิดบังข้อมูล ทำให้เกิดความเครียดติดเชื้อสูงขึ้น และอีกสาเหตุ คือติดมาจากชุมชนเพื่อนร่วมงาน หรือติดจากคนในบ้าน จึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันให้มีความรัดกุมมากที่สุด (กรมควบคุมโรค, 2564)

จังหวัดสุโขทัย สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกที่ 3 นี้ จัดเป็นจังหวัดพื้นที่สีแดง พบผู้ป่วยติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ป่วยยืนยันสะสม 3,923 ราย รักษาหายกลับบ้าน 2,719 ราย กำลังรักษา 1,169 ราย เสียชีวิตสะสม 35 ราย (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย, สืบค้นวันที่ 17 ตุลาคม 2564) การเพิ่มของผู้ป่วยติดเชื้อรายใหม่มาจากการเดินทางกลับมารับการรักษาที่ภูมิลำเนา และ เกิดการพบผู้ป่วยเป็นกลุ่มก้อน เกิดเคสเคอร์ใหม่ภายในจังหวัดจำนวนมากขึ้น ส่วนใหญ่แล้วเกิดจากการมีพฤติกรรมป้องกันตนเองที่ไม่เหมาะสม เช่น การสังสรรค์ร่วมกลุ่มคนจำนวนมาก เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงแล้วไม่กักตัวมาแพร่เชื้อให้คนรอบข้าง พฤติกรรมไม่สวมหน้ากากอนามัยการสังสรรค์ร่วมดื่มเครื่องดื่มเป็นกลุ่มก้อน ส่งผลให้เกิดการระบาดของโรคควางและการสูญเสียทางด้านอื่น ๆ ตามมา

ด้วยสถานการณ์และเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดูแลสุขภาพของประชาชน เพื่อป้องกันการติดเชื้อ ไวรัสโควิด-19 และเป็นข้อมูลในการเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการดูแลสุขภาพ ของประชาชนในอนาคต และลดอัตราการพบผู้ป่วยติดเชื้อรายใหม่และลดภาระงานของบุคลากรทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในหน่วยบริการสาธารณสุข ได้มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ของประชาชนที่ได้รับส่งเสริมองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ ที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ปัจจัยด้านคุณภาพในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชน มีผลต่อ พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีประสิทธิผลของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัด

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ปัจจัยส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

3. สมมติฐานงานวิจัย

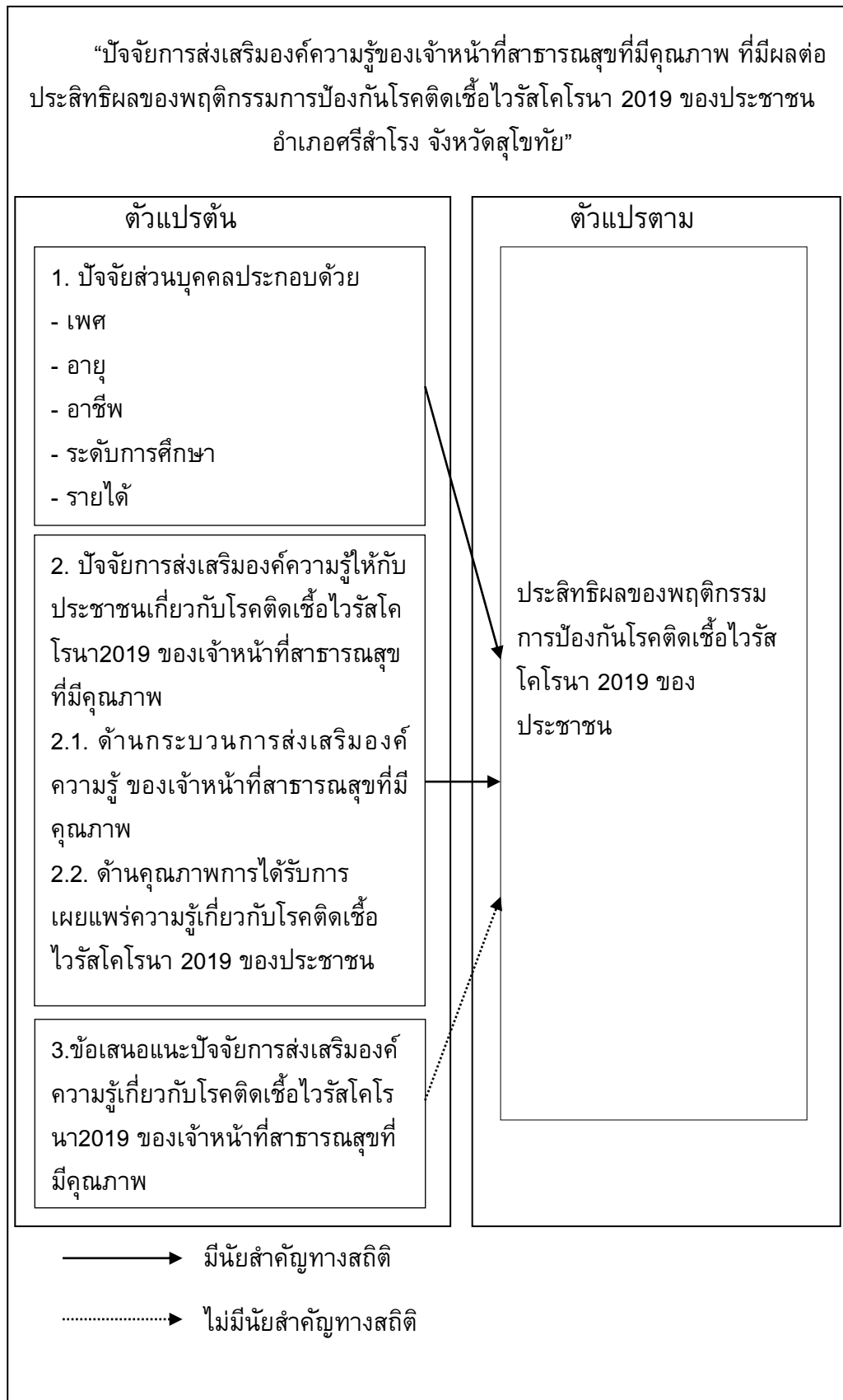
ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ ประสิทธิภาพพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน

4. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง “ปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ที่มีผลต่อประสิทธิผลของพฤติกรรมเพื่อการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ทฤษฎีแนวคิด และทบทวน วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด และทฤษฎีการจัดการความรู้
2. แนวคิด และทฤษฎีการส่งเสริมความรู้
3. แนวคิด และทฤษฎีด้านคุณภาพการให้บริการ
4. แนวคิด และทฤษฎีประสิทธิผลในการทำงาน
5. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
6. พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
7. แนวคิด และทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
8. งานวิจัยและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิด

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนที่มี อายุ 15 ปีขึ้นไป ในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีจำนวน 45,462 คน (ศูนย์ข้อมูลสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย, 2564)

คณะผู้จัดทำได้จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ที่มีต่อประสิทธิผลของพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน ในอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมค่าลงในช่องว่างจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 ด้านกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า โดยมีมาตรวัด ให้ค่าระดับความคิดเห็น 5 หน่วย คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า ให้ค่าระดับคุณภาพ 5 หน่วย โดยมีมาตรวัด 5 หน่วย คือ มีมากที่สุด มาก ไม่น่าสนใจ น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย การได้รับการเผยแพร่ความรู้จำนวน 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพของพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชนลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า ค่า โดยมีมาตรวัด 5 หน่วย คือ ประจําบ่อย นานๆครั้ง บาง ครั้ง ไม่เคย จำนวน 10 ข้อ

เมื่อสร้างข้อคำถามเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) ดร.ยุทธนา แยกคาย ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

2) ดร.วิลาสินี หงสนันท์ ตำแหน่ง เกษษกรชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

3) นายณัฐพงศ์ เที่ยงกุล ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถาม ตามนิยามศัพท์ แล้วคัดเลือกข้อคำถาม ซึ่งแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ในช่วง 0.5– 1.00

หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Pilot Test) กับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 40 คน เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นและคุณภาพในการสร้างเครื่องมือได้ค่าเท่ากับ 0.91

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent T-test, One-Way ANOVA และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

7. ผลการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.75 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 40 – 49 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.75 อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม / เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 31.00 ระดับการศึกษา พบว่า มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.75 และพบว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วงน้อยกว่า/เท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.00

2) ระดับปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ด้านกระบวนการจัดการความรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับด้านกระบวนการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ด้านบุคคล อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.73) และพบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมีคุณภาพปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.73)

3) ระดับคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมีคุณภาพสูง ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.62)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้(ด้านการป้องกันตนเองจากโรค อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (\bar{X} = 4.71, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตนภายหลังจากการรักษาโรค อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.71) ด้านการเข้ารับวัคซีนเสริมภูมิคุ้มกันโรค อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.71) ด้านการเข้ารับการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.75) ตามลำดับ และพบว่า ระดับคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกิดโรค อยู่ในระดับมีคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.68)

4) ระดับประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมีประสิทธิผลสูง ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.53)

5) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชน ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p \leq 0.017$) ($p \leq 0.027$) ($p \leq 0.044$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การรับรู้ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $0.05(p \leq 0.025)$

6) ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบขั้นตอนสมการสุดท้ายประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยด้านคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้านการปฏิบัติตนหลังการเป็นโรค ($Beta = 0.327, p\text{-value} = <0.001$) ด้านการป้องกันตนเองจากการเป็นโรค ($Beta = 0.208, p\text{-value} = <0.001$)

ปัจจัยกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($Beta = 0.452, p\text{-value} = <0.001$) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($Beta = -0.351, p\text{-value} = <0.001$) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้ ร้อยละ 44.3 และประสิทธิผลของพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

ประสิทธิผลของพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย = $2.066 + 0.243$ (ด้านการปฏิบัติตนหลังการเป็นโรค) + 0.167 (ด้านการป้องกันตนเองจากการเป็นโรค) + 0.388 (ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้) - 0.252 (ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)

8. อภิปรายผล

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชน ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ ขนิษฐา ชื่นใจ และ บุญกา ปันทุรอำพร (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานครผล การศึกษา พบว่า ประชากรในกรุงเทพมหานครที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19)

และพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศและระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ ประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ชื่นใจ และ บุญกา ปันทุรอำพร (2563) ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) ของประชากรใน กรุงเทพมหานครประชากรในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ ต่างกันทำให้การตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) โดยภาพรวมไม่ต่างกัน

2) ระดับปัจจัยการส่งเสริมองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีคุณภาพ ด้านกระบวนการจัดการความรู้ และด้านคุณภาพการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมีคุณภาพสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชนคือสิ่งสำคัญ เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่จะได้ประสิทธิภาพที่ดี

3) ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนหลังการเป็นโรค มีผลให้คะแนนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน คะแนนประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยจะเพิ่มขึ้น 0.243 คะแนน เนื่องมาจากการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับด้านการปฏิบัติตนหลังการเป็นโรคนั้นบุคคลนั้นต้องมีการรับรู้ว่าตนเองเมื่อเสี่ยงหรือป่วยทำให้เกิดผลกระทบในการดำเนินชีวิตได้และการที่รับรู้ว่าการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการเป็นโรค หากปฏิบัติแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรครวมทั้งเป็นการลดความรุนแรงของโรคได้ ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่สูงขึ้น

ปัจจัยด้านการป้องกันตนเองจากการเป็นโรค มีผลให้คะแนนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน คะแนนประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยจะเพิ่มขึ้น 0.167 คะแนนเนื่องมาจากการได้รับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับด้านการป้องกันตนเองจากการเป็นโรคนั้น เป็นส่งเสริมองค์ความรู้ให้บุคคล ที่มุ่งไปที่การลดปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยคุกคาม ที่ทำให้เกิดโรค หรือการเจ็บป่วย ก็จะส่งผลให้ประชาชนมีประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่สูงขึ้น (ประกาย จิโรจน์กุล, 2556)

ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีผลให้คะแนนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน คะแนนประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยจะเพิ่มขึ้น 0.388 คะแนน เนื่องจากปัจจัยกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ นั้นเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมองค์ความรู้ให้ประชาชน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ นิพาดา ไตรรัตน์, (2558) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การที่จะเชื่อมโยงให้เห็นชัดว่ากระบวนการจัดการความรู้พัฒนาคนและงานไปพร้อม ๆ กัน องค์ประกอบในการจัดการโดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ 1.บุคคล 2.เทคโนโลยีสารสนเทศ 3.กระบวนการจัดการความรู้

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลให้คะแนนลดลง 1 คะแนน คะแนนประสิทธิผลของพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยจะเพิ่มขึ้น 0.252 คะแนนสอดคล้องกับ จันท์เพ็ญ จันทวี, 2550 (อ้างถึงใน พระพนมภรณ์ ฐานิสสร และคณะ, 2563, หน้า 202) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการความรู้โดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการความรู้

เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างง่าย และรวดเร็วมากยิ่งขึ้นจึง อาจเนื่องมาจาก การที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าถึงประชาชนน้อย ทำให้การรับรู้ความรู้เกี่ยวกับโรคน้อยลง ส่งผลให้ประชาชนเกิดความกลัวต่อการเป็นโรค และมีพฤติกรรมการป้องกันโรคที่สูงขึ้น และหากกระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น อาจส่งผลให้การควบคุมจัดการการสื่อสารความเสี่ยงได้ไม่ครอบคลุมไปอย่างครบถ้วน เกิดการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเท็จ ประชาชนได้รับการส่งเสริมความรู้การป้องกันโรคที่ไม่ถูกต้อง เกิดความสับสนและอาจส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน จะลดลงได้

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1) ระดับประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประชาชน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมีประสิทธิผลสูง จึงควรมีการสร้าง ความสนใจส่งเสริมองค์ความรู้การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับประชาชน เช่นมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคที่เป็น New Normal ที่แตกต่างไปจากการปฏิบัติตนแบบเดิมๆให้ประชาชนให้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความเคยชินอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง

2) ควรมีการสร้างความตระหนักให้ ประชาชนทุกคนที่มีความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล ให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางการป้องกัน การเฝ้าระวังโรคในชุมชน ทั้งจัดให้มีการสาธิตและสอนการล้างมือ และมีกระบวนการติดตามอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการอบรมให้ความรู้ สอนและอธิบาย จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชน มีส่วนร่วมได้ลงมือทำ และปฏิบัติได้จริงให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยในรูปแบบเชิงทดลอง ใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม หรือการประชาคม เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม การตระหนักในชุมชน การได้รับ การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน เกี่ยวกับความรู้ การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ควรมีการศึกษาวิจัยประสิทธิผลพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับกลุ่มคนวัยทำงานในสถานประกอบการขนาดใหญ่เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรที่ยากต่อการ

เก็บข้อมูลงานวิจัย และเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาสู่คนในครอบครัวและชุมชนได้

10. รายการอ้างอิง

ขนิษฐา ชื่นใจ และ บุญกา บัณฑิตอร่ามพร (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโคโรนาไวรัส (Covid-19) ของประชากรในกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระสาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริการธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พระพนมภรณ์ ฐานิสโร และคณะ (2563).การจัดการความรู้: กระบวนการพัฒนาคนและการพัฒนางาน. Journal of Roi KaensarnAcademi 5 (2),

สุภาวภรณ์ วงษ์ (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสุโขทัย.วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นิพาดา ไตรรัตน์ (2558). การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรด้วยระบบการจัดการความรู้,วารสารการอาชีวะและเทคโนโลยีศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 9 มกราคม-มิถุนายน พ.ศ.2558

กรมควบคุมโรค. (2564). รายงานสถานการณ์โควิด-19. สืบค้นวันที่ 17 ตุลาคม 2564, จาก <https://covid19.ddc.moph.go.th>